Openbaar vervoer en taxi

Openbaar vervoer en taxi

Aan de orde is het **tweeminutendebat Openbaar vervoer en taxi (CD d.d. 13/10)**.

De **voorzitter**:
Ik heropen de vergadering. Aan de orde is het tweeminutendebat Openbaar vervoer en taxi. Ik heet de staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat van harte welkom. We gaan gelijk beginnen met de eerste spreker aan de zijde van de Kamer, maar voor we dat doen geef ik het woord aan lid Kostić.

Kamerlid **Kostić** (PvdD):
Voorzitter. Ik zou graag toestemming willen vragen om mee te mogen doen aan dit debat.

De **voorzitter**:
Heeft iemand daar bezwaar tegen? Dat is niet het geval. Daarmee is het lid Kostić onderdeel van dit debat. De heer Prickaertz is de eerste spreker aan de zijde van de Kamer. Hij spreekt namens de Partij voor de Vrijheid.

De heer **Prickaertz** (PVV):
Voorzitter, dank u. Ik heb één motie.

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat de regering zelf eerder heeft aangegeven dat het gebruik van taxivervoer door asielzoekers maximaal moet worden teruggedrongen;

constaterende dat in de praktijk het door het Centraal Orgaan opvang asielzoekers, het COA, bekostigde taxivervoer nog altijd op grote schaal wordt ingezet;

overwegende dat het noodzakelijk is om het gebruik van door het COA bekostigd taxivervoer volledig te beëindigen en hierover duidelijke en eenduidige regels vast te leggen;

verzoekt de regering om vast te leggen dat asielzoekers geen gebruik meer mogen maken van door het COA bekostigd taxivervoer en hierop geen uitzonderingen toe te staan,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:
Deze motie is voorgesteld door de leden Prickaertz en Vondeling.

Zij krijgt nr. 911 (23645).

De heer **Prickaertz** (PVV):
Dank u wel.

De **voorzitter**:
Dank u wel. De volgende spreker is de heer Goudzwaard. Die spreekt namens JA21.

De heer **Goudzwaard** (JA21):
Dank, voorzitter. Een motie en een tweetal vragen. Ik begin gewoon maar even met de motie.

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat berichten die naar het NS-overlastnummer worden gestuurd direct bij de meldkamer terechtkomen en daarmee niet inzichtelijk zijn voor conducteurs;

overwegende dat de meldkamer bij drukte moet prioriteren tussen binnengekomen meldingen;

overwegende dat het wenselijk is dat conducteurs weten wat er speelt in de trein waarop zij dienstdoen;

overwegende dat het de sociale veiligheid vergroot als de conducteur ook bij minder ernstige meldingen even langsloopt;

verzoekt de regering om met de NS en de vakverenigingen in gesprek te gaan over de mogelijkheden om meldingen via het NS-overlastnummer direct inzichtelijk te maken voor conducteurs wanneer deze meldingen afkomstig zijn uit de trein waarop de conducteurs op dat moment dienstdoen,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:
Deze motie is voorgesteld door het lid Goudzwaard.

Zij krijgt nr. 912 (23645).

De heer **Goudzwaard** (JA21):
Voorzitter. Dan had ik nog vragen over twee moties. De eerste motie is van mijzelf en vroeg de bewindspersonen van IenW, AenM en JenV om voor de herfst met een gezamenlijk plan en tijdlijn te komen waarmee de toegang voor ov-boa's tot drie belangrijke registers geregeld wordt. De zomer is inmiddels echt wel voorbij. Wanneer kunnen wij de brief verwachten waarin de obstakels voor de toegang geduid worden, inclusief een indicatie voor wanneer de toegang voor die twee overgebleven registers geregeld is?

Mijn tweede vraag gaat niet over een motie van mezelf, maar over een motie van de heer Jumelet en de heer Schutz. Die heeft een beetje dezelfde strekking en is van, uit m'n hoofd, mei dit jaar. Kan de staatssecretaris me vertellen of er al gesprekken hebben plaatsgevonden en wanneer de bevoegdheden van ov-boa's voor hoofdconducteurs gerealiseerd kunnen worden? Ik heb de staatssecretaris vooraf een seintje gegeven, dus volgens mij weet de staatssecretaris over welke moties het gaat.

Dank u wel.

De **voorzitter**:
Dank u wel. De volgende spreker aan de zijde van de Kamer is de heer De Hoop. Hij spreekt namens de fractie van PRO.

De heer **De Hoop** (PRO):
Dank u wel, voorzitter. In de Kamer zijn we het af en toe best met elkaar eens, maar als er

één ding is waar we het de afgelopen periode heel vaak over eens zijn, is het dat de bereikbaarheid en de betaalbaarheid van het openbaar vervoer in Nederland ontzettend onder druk staat. Dat kwam naar voren in dit commissiedebat, maar ook bijvoorbeeld in de begrotingsbehandeling Infrastructuur en Waterstaat.

Er zijn bijvoorbeeld twee moties van Progressief Nederland aangenomen, onder andere die over het Nederland ticket, dat afgelopen zomer natuurlijk een gigantisch succes was, waar 400.000 tot 500.000 mensen in Nederland gebruik van hebben gemaakt. Dat zouden we graag structureel een plek willen geven. Ik ben heel blij dat die motie bij de begroting is aangenomen. Ik zou graag van de staatssecretaris willen horen hoe ze daarmee aan de slag wil gaan.

Een andere motie van ons die in bij die begrotingsbehandeling is aangenomen, gaat erover dat de Kamer zegt dat we echt iets aan die voorliggende bezuinigingen op het openbaar vervoer in de regio moeten doen. Dat de Kamer zich breed erover heeft uitgesproken, zie ik ook echt als steun voor de staatssecretaris om daarmee aan de slag te gaan.

Ten slotte teken ik vandaag ook een motie van de Partij voor de Dieren mee. De motie is al aan de orde geweest bij de behandeling van het Belastingplan. Wij vinden het echt belangrijk dat de tariefstijging bij de NS gedempt wordt. Ik hoop dat de staatssecretaris met al deze moties aan de slag wil gaan. Ik herhaal dat ik hoop dat zij zich gesteund voelt door de Kamer en merkt dat we met elkaar ervoor willen zorgen dat het openbaar vervoer in Nederland beter ingericht is, dat het betaalbaar is en dat we daar volgend jaar weer verdere stappen in kunnen zetten.

Tot zover.

De **voorzitter**:
Dank u wel. De volgende spreker van de zijde van de Kamer is de heer Jumelet.

De heer **Jumelet** (CDA):
Dank, voorzitter. Bij het commissiedebat Openbaar vervoer en taxi heeft de CDA-fractie aandacht gevraagd voor de berichten die wij ontvingen over het afschaffen van de 65-pluskorting op het ov per 1 januari 2027. Op zich is er begrip voor het afschaffen van de collectieve korting door de vervoersregio's. Ouderen met een laag inkomen, vooral in de regio, die afhankelijk zijn van trein en bus worden mogelijk beperkt bij noodzakelijke reizen, maar ook bij vrijwilligerswerk en familiebezoek. Een voorbeeld dat mij trof, gaat over een oudere dame die een aantal keren per maand vanuit haar woonplaats naar een ander deel van ons land reist om er als mantelzorger te zijn voor haar zus. Ze wordt nu geconfronteerd met hogere reiskosten. Deze zijn een reële drempel om zorg te kunnen verlenen.

Het besluit om de landelijke leeftijdskorting te beëindigen, is genomen door de provincies en vervoersregio's. Zij zijn verantwoordelijk voor het regionale openbaar vervoer en voor de tarieven binnen hun concessies. Vanuit de Tweede Kamer blijven wij tegelijkertijd aanspreekbaar op de bredere betaalbaarheid en bereikbaarheid van het openbaar vervoer en ook op de bestaanszekerheid van ouderen. Kan de staatssecretaris een doorkijk geven van de mogelijkheden die zij ziet om juist ouderen met een klein budget tegemoet te komen? Zou de staatssecretaris bij de beantwoording van die vraag ook willen ingaan op de kansen die gemeenten, provincies en vervoerders bieden om hierin mee te denken en hieraan bij te dragen?

Wij hebben de motie van lid Kostić meeondertekend.

Dank u wel.

De **voorzitter**:
Dank u wel. Daarmee nodig ik het lid Kostić uit. Zij spreekt namens de Partij voor de Dieren.

Kamerlid **Kostić** (PvdD):
Dank, voorzitter.

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat het van belang is om de trein betaalbaar te houden, ook ter overbrugging naar een product als het Zomerticket of de Onderwegpas om te werken aan structureel betaalbaar openbaar vervoer;

overwegende dat de overgebleven middelen uit 2026 voor het dempen van de effecten van de energieschok ov terug zouden vloeien naar de algemene middelen, terwijl het voor de hand ligt dat deze middelen ten gunste van reizigers in het ov komen;

verzoekt de regering de gemiddelde tariefstijging van 4,7% bij de NS voor 2027 volledig terug te draaien en dit te bekostigen met in ieder geval de overgebleven middelen voor het dempen van de effecten van de energieschok ov, en aandacht te blijven houden voor betaalbaarheid bij het ontwikkelen van de Rijksvisie OV,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:
Deze motie is voorgesteld door de leden Kostić, Jumelet, De Hoop, Huidekooper, El Abassi, Struijs, Beckerman en Dassen.

Zij krijgt nr. 913 (23645).

Kamerlid **Kostić** (PvdD):
Voorzitter. Die motie is ondertekend door een Kamermeerderheid. Dat is heel goed nieuws voor de Nederlanders, zeker voor mensen die al moeite hebben om een treinticket te betalen, bijvoorbeeld om hun kleinkind te bezoeken. Het ov heeft gewoon goed nieuws nodig na jarenlang prijsstijgingennieuws.

Tegelijkertijd wil ik benadrukken dat er een structurele oplossing nodig is voor betaalbaar ov, juist voor al die mensen in het land. Ik vind het fijn dat er nu een ov-coalitie is gecreëerd, die dat ook voor elkaar wil krijgen. Ik nodig ook het kabinet uit. De komende tijd wordt er volgens mij sowieso opnieuw gesproken over de financiële kaders. We weten allemaal nog niet hoe die er precies uit gaan zien. Laten we met die welwillende coalitie, the coalition of the willing, samen met het kabinet naar de betaalbaarheid van het ov kijken.

Dank u wel.

De **voorzitter**:
Dank u wel. Daarmee is er een einde gekomen aan de eerste termijn van de zijde van de Kamer.

De staatssecretaris heeft aangegeven ongeveer vijf minuten nodig hebben. We gaan dus om 16.25 uur verder met de beantwoording van de zijde van het kabinet en de appreciatie van de moties.

De vergadering wordt enkele ogenblikken geschorst.

De **voorzitter**:
Ik heropen de vergadering. Aan de orde is de voorzetting van het tweeminutendebat Openbaar vervoer en taxi. Wij zijn aangekomen bij de zijde van het kabinet. Ik geef het woord aan de staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat.

Staatssecretaris **Bertram**:
Voorzitter, dank u wel. Ik doe eerst even de vragen en dan kom ik op de drie moties. Er waren twee vragen van de heer Goudzwaard. De eerste ging over de registers en de tweede ging over de follow-up van de gesprekken in mei. Wat de registers betreft zou ik het volgende tegen u willen zeggen, althans zou ik via de voorzitter het volgende tegen de heer Goudzwaard willen zeggen. Het rijbewijsregister is opengesteld op 1 oktober. Dat is echt heel fijn. Het convenant is op een haar na gevild. Daarin staat het volgende. Inzake de registers waar JenV over gaat, wordt eraan gewerkt en het plan is om dat in 2028 gereed te hebben.

Tegelijkertijd heb ik ook in het vorige debat gezegd dat wij de Rotterdamse methode op drie plekken of in ieder geval op een aantal plekken gaan uitrollen. Dat betekent dat de boa's via die Rotterdamse methode inzicht krijgen in die registers, namelijk via de politie. Dat is een tussenoplossing, maar die gaat wel heel snel werken, hopelijk ook op de plekken waarvan ik het zelf ook heel belangrijk vind dat het er snel gaat werken, omdat we die boa's zo veel mogelijk moeten ondersteunen.

Dan was er nog een vraag van de heer Goudzwaard over de conducteurs die ook ov-boa moeten worden. De NS heeft ons nu laten weten dat niet elke hoofdconducteur dat wil. Daar moet je natuurlijk rekening mee houden. Waar ze nu mee aan de slag zijn, en dat gaat binnenkort van start, is dat er 100 hoofdconducteurs een boa-status krijgen en dat ze dat een vliegende brigade noemen, zodat ze ook op verschillende plekken ingezet kunnen worden. We zijn met de NS daarover in gesprek en dat gaat nu van start. Dan heb je in ieder geval die hoofdconducteurs die die combinatie met de ov-boa-status aan willen gaan. Ik denk dat dat heel belangrijk is.

Dan was er nog een vraag, of eigenlijk meer een ... Ik was eigenlijk al klaar met de vragen en kom nu toe aan de structurele oplossing.

De **voorzitter**:
Oké, maar dan één vraag van de heer Goudzwaard.

De heer **Goudzwaard** (JA21):
Hartelijk dank dat u deze ruimte geeft, voorzitter. Ik ben richting de staatssecretaris heel blij met het antwoord over die vliegende brigade. Maar als NS die stap kan maken, waarom kunnen we dan niet ook de hoofdconducteurs of conducteurs tegemoetkomen die de behoefte hebben om dat boa-mandaat te krijgen? Is dat dan niet mogelijk? Dat is mijn vraag aan de staatssecretaris.

Staatssecretaris **Bertram**:
Ik ben, net als de heer Goudzwaard, echt blij met deze stap van de NS. Ik denk dat het heel belangrijk is dat 100 hoofdconducteurs ook boa worden. We blijven in gesprek met de NS om te kijken of we ook die volgende stap kunnen zetten — ik neem de suggestie van de heer Goudzwaard dus uiteraard heel graag mee — maar ik ben al wel heel blij dat deze stap door de NS wordt gezet. We houden gewoon vol en kijken hoever we komen, want we moeten alles doen wat kan helpen om de boa's te ondersteunen.

Voorzitter. Dan was er een opmerking van de heer De Hoop, de heer Jumelet en het lid Kostić over dat we uiteindelijk naar een structurele oplossing zouden moeten zoeken rondom de betaalbaarheid. Ik ben het daar zeer mee eens. Ik heb natuurlijk ook in de verschillende

debatten met de commissie gezegd dat als we iets moeten doen, het aan de regionale bereikbaarheid is, maar die moet je tegelijkertijd willen ontwikkelen met een plan rondom de structurele betaalbaarheid, want er zit een doelmatigheid in. Het is echt heel erg belangrijk dat in het ov iedereen van A naar B kan. Dat geldt ook voor mensen met een laag inkomen. Ik heb de commissie beloofd om begin volgend jaar met een voorstel te komen. Daar ben ik ook druk mee bezig, samen met de vervoerders. Daarbij maak ik gebruik van ABDTOPConsult. Daarbij maak ik gebruik van initiatieven die bijvoorbeeld in Zeeland en de Drechtsteden ontwikkeld worden. Ik denk dat dat ook de weg voorwaarts is. U kunt ervan op aan dat ik daar echt met alle kracht aan werk, omdat ik ook wil dat ik dat begin volgend jaar met de Kamervoorzitter kan delen.

De **voorzitter**:
Eén vraag van de heer De Hoop.

De heer **De Hoop** (PRO):
Ja, voorzitter. Dat lijkt me heel goed. Ik sluit niet uit dat de motie van de Partij voor de Dieren morgen wordt aangenomen. Er liggen ook twee aangenomen moties rond de begroting van onze zijde. Zou de staatssecretaris misschien in een brief kunnen schetsen hoe zij met die drie moties in de hand dat gesprek aan wil gaan richting het voorjaar? Zou zij ook kunnen zorgen dat we die brief voor 2027 ontvangen, zodat we een beetje een beeld hebben van hoe de staatssecretaris dat proces voor zich ziet?

Staatssecretaris **Bertram**:
Ik kom overigens straks nog even terug op de vraag van de heer Jumelet.

We hebben nog een aantal commissiedebatten voor het eind van het jaar, dus als de heer De Hoop dat een goed idee vindt, dan zou ik in die debatten ook willen meenemen hoever ik al ben met de volgende stap, hoever ik ben met de overleggen met de vervoerders. Dan kunnen we op dat moment ook kijken of dat bijstelling behoeft en of we snel genoeg gaan. Hoe dan ook is alles gericht op begin volgend jaar.

Voorzitter, het laatste. De heer Jumelet vroeg naar ouderen met een klein budget: komt daar ook een differentiatie in? Dat is wel mijn intentie. Ik besef al te goed dat een reisproduct dat uiteindelijk voor iedereen toegankelijk is, heel mooi is, maar mij gaat het er ook om dat we ons ervan verzekeren dat bijvoorbeeld ouderen met een klein budget — laatst werd ik aangesproken door een mevrouw die tot die doelgroep behoort — ook van A naar B kunnen. Dat moet echt ook onderdeel worden van het plan.

De **voorzitter**:
Eén vraag van de heer Jumelet.

De heer **Jumelet** (CDA):
Dank voor de toelichting. Ik zou nog even één opmerking willen maken. Gaat u alstublieft ook in gesprek met gemeenten en provincies als het gaat om het totaalpakket, want deze mensen hebben nu te maken met echt hogere kosten. Het zou heel jammer zijn als we bijvoorbeeld de zorg niet kunnen verlenen, wat zoals we weten heel vaak gebeurt. Ik noemde dat al.

Staatssecretaris **Bertram**:
Dat zeg ik graag toe.

De **voorzitter**:
Voordat u overgaat tot de appreciaties, even voor de scherpte het volgende. De heer De Hoop heeft om een brief gevraagd. Zegt de staatssecretaris die brief toe of niet?

Staatssecretaris **Bertram**:
Mijn voorstel was om, als wij de commissiedebatten hebben, in een van die commissiedebatten expliciet op dit punt in te gaan. Ik kan natuurlijk met een aparte brief komen om te zeggen hoever ik ben, maar ik kan het ook tijdens het debat doen.

De **voorzitter**:
Toch liever een brief, zie ik aan de heer De Hoop.

Staatssecretaris **Bertram**:
Dan komt er een brief.

Voorzitter. Ik heb drie moties. De eerste motie, de motie op stuk nr. 911, is van de heer Prickaertz. Het zal hem niet verbazen dat ik deze ontraad. Dat is vooral omdat dit bij de minister van AenM hoort. Ik zal dit signaal zeker aan mijn collega doorgeven, want ik begrijp het punt.

Dan heb ik een motie van de heer Goudzwaard op stuk nr. 912. Die geef ik oordeel Kamer. We zijn regelmatig met IenW en de NS bezig om hier de gesprekken over te voeren. Dat doe ik graag. Ik wil wel meegeven dat dat nummer in 70% van de gevallen gebruikt wordt door mensen die eigenlijk helemaal geen nood hebben maar het leuk vinden om contact te hebben met de meldkamer. Dat is eigenlijk best wel vervelend. Dat zijn zo van die — hoe zal ik het zeggen? — signalen die ik van de NS krijg en waarvan ik denk: hoe haal je het in je hoofd? Maar het is wel het geval, dus daar moeten we ons dan wel toe verhouden. Ik dacht: dat geef ik toch nog even mee.

De **voorzitter**:
De motie op stuk nr. 911 is ontraden en de motie op stuk nr. 912 krijgt oordeel Kamer.

Staatssecretaris **Bertram**:
Ja.

Dan de laatste motie, die van het lid Kostić, medeondertekend door andere leden van de Kamer. Ik zeg vooraf dat ik veel sympathie heb voor deze motie omdat die iets doet aan de betaalbaarheid van het ov en omdat het belangrijk is dat iedereen van A naar B komt. Ik heb dat net al gezegd en ik herhaal het nog een keer: ik vind dat belangrijk. Alles wat we daaraan kunnen doen, zouden we moeten doen. Volgend jaar kom ik met een voorstel; ik denk dat dat ook heel belangrijk is. Ik ontraad 'm toch en dat heeft te maken met het volgende. Ik werk aan die structurele oplossing, en dit is natuurlijk een oplossing voor nu. Deze oplossing zal zeker iets doen, maar de structurele oplossing is natuurlijk wel heel erg belangrijk en daar werk ik aan. Het tweede is dat de dekking er niet is, of misschien nog niet is. Dat is in ieder geval een belangrijke, want dat betekent ook dat dat echt lastig wordt en dat je vooruitloopt op de Najaarsnota. Het derde is dat het uiteindelijk ook uitvoerbaar moet zijn voor de NS. Daar zijn we natuurlijk mee in gesprek, maar de NS wacht natuurlijk op de afloop van vandaag. Ik geef als probleem mee dat je er in ieder geval rekening mee moet houden dat als je dit doet, het effect kan hebben op de tariefstijging in 2028. Dat zijn zaken die we natuurlijk mee moeten nemen in het oordeel. Dat was het.

De **voorzitter**:
De motie op stuk nr. 913: ontraden. Dank u wel.

Daarmee is er een einde gekomen aan de bijdrage van de zijde van het kabinet. Er is ook een einde gekomen aan het tweeminutendebat Openbaar vervoer en taxi.

De beraadslaging wordt gesloten.

De **voorzitter**:
Ik geef de Kamer mee dat er morgen bij aanvang van de middagvergadering wordt gestemd over de ingediende moties. Ik schors nu voor een enkel ogenblik, en dan gaan we verder met de voortzetting van de begroting Buitenlandse Zaken.

De vergadering wordt enkele ogenblikken geschorst.